

UNIVERSITATEA
„ALEXANDRU IOAN CUZA“
din IAȘI

SOCIETATEA DE STUDII CLASICE
DIN ROMÂNIA – FILIALA IAȘI

FACULTATEA DE
ISTORIE

CENTRUL DE STUDII
CLASICE ȘI CREȘTINE

FILOLOGIE CLASICĂ
(UAIC)

A N U N Ț Ă

Sedință de comunicări online

Dr. Dan DANA (CNRS/HISOMA, France), *Onomastica soldaților din armata romană târzie în provinciile balcano-dunărene, între tradiții multiple și creștinare*

VINERI, 15 ianuarie 2021, ora 18.00 (RO), 17.00 (FR)
(www.zoom.com)

UNIVERSITATEA
„ALEXANDRU IOAN CUZA“
din IAȘI

SOCIETATEA DE STUDII CLASICE
DIN ROMÂNIA – FILIALA IAȘI

FACULTATEA DE
ISTORIE

CENTRUL DE STUDII
CLASICE ȘI CREȘTINE

FILOLOGIE CLASICĂ
(UAIC)

A N U N Ţ Ă

Sedință de comunicări online
(presusțineri teze de doctorat)

Drd. Federica CALABRESE, *Il sito di Glastonbury:
fonti letterarie e indagini archeologiche sul primo
complesso cristiano di Britannia*

Drd. Laura MARZO, *La concezione dell'Impero roma-
no tra libido dominandi e virtutes cristiane in Ago-
stino*

LUNI, 8 februarie 2021, ora 17.00 (RO), 16.00 (IT)
(www.webex.com)

Anunță

Seminar de tehnica editării și interpretării istorico-filologice a izvoarelor greco-latine (X) - online

Tema

Monede romane târzii și bizantine

Prezintă

Dr. Viorel Emanuel Petac

Cabinetul Numismatic al Bibliotecii Academiei Române

Dr. Florica Mihaș Bohîlțea

CICSA - DIAAIA, FIUB

17 Martie 2021

orele 18.00

UNIVERSITATEA
„ALEXANDRU IOAN CUZA“
din IAȘI

FACULTATEA DE
ISTORIE

CENTRUL DE STUDII
CLASICE ȘI CREȘTINE

FILOLOGIE CLASICĂ
(UAIC)

SOCIETATEA DE
STUDII CLASICE DIN
ROMÂNIA – FILIALA
IAȘI

ANUNȚĂ

Sedință de comunicări online

Prof. dr. Moisés ANTIQUEIRA

(Universidade Estadual do Oeste do Paraná, Brazil)

*A loyalist historian? Aurelius Victor, Julian and
the asymmetries of Roman imperial power*

MIERCURI, 31 martie 2021, ora 18.30 (RO), 13.30 (BR)
(www.zoom.com)

FACULTATEA de
ISTORIE

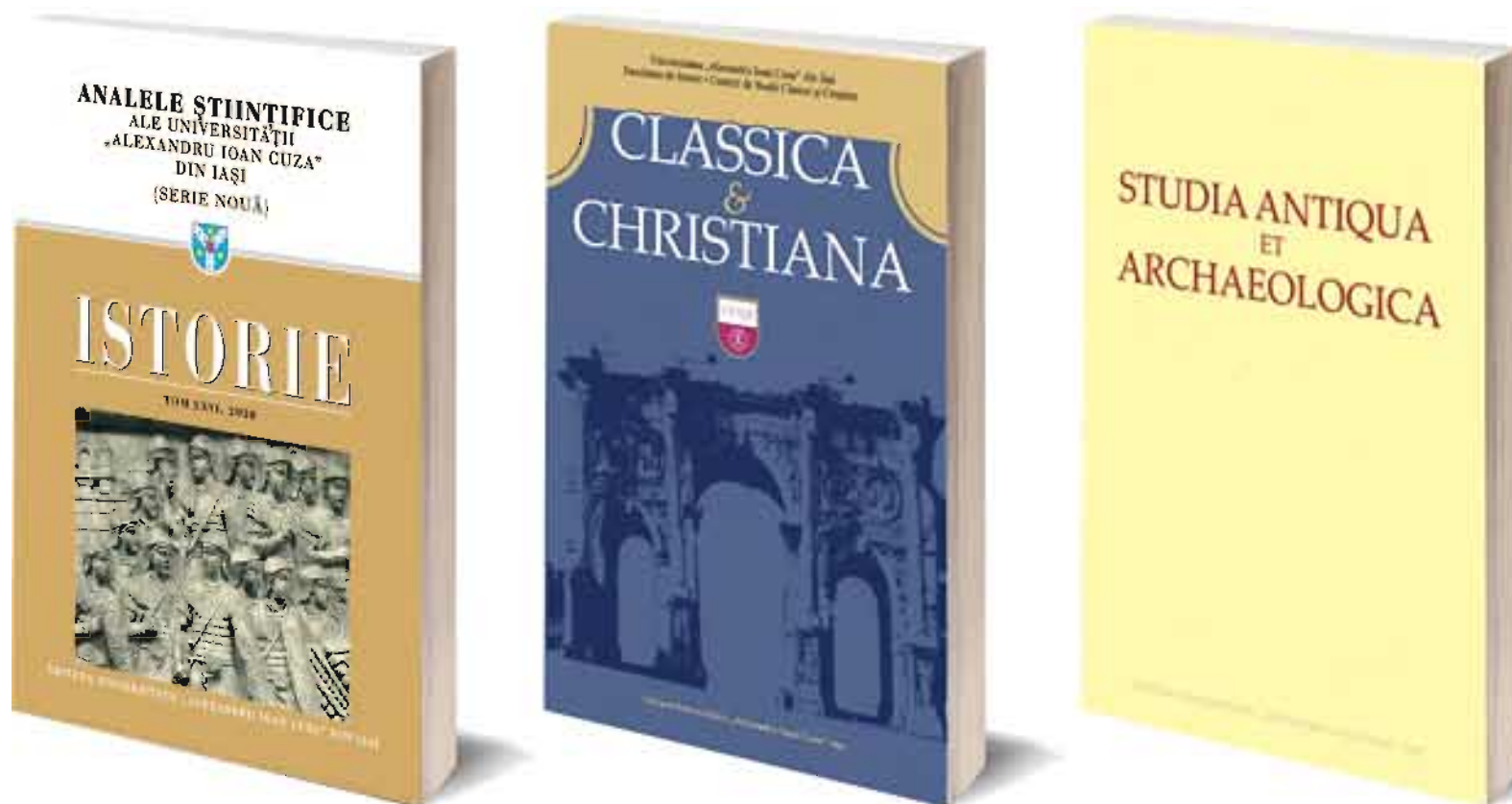

CSCC

CENTRUL DE STUDII CLASICE ȘI CREȘTINE

LANSARE DE CARTE

JOI, 8 APRILIE 2021, ORA 13:30

~ *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. Istorie – nr. LXVI/2020* ~

~ *Classica et Christiana – nr. 15/2020* ~

~ *Studia Antiqua et Archaeologica – nrs. 26(1), 26(2)/2020* ~

UNIVERSITATEA
„ALEXANDRU IOAN CUZA“
din IAȘI

SOCIETATEA DE STUDII CLASICE
DIN ROMÂNIA – FILIALA IAȘI

FACULTATEA DE
ISTORIE

CENTRUL DE STUDII
CLASICE ȘI CREȘTINE

FILOLOGIE CLASICĂ
(UAIC)

A N U N Ț Ă

Ședință de comunicări online

Cerc. șt. habil. dr. Adrian ROBU

(Université du Mans/
Institutul de Studii Sud-Est Europene)

*Tradiții și dinamici religioase în cetățile grecești din
Pontul Euxin: reliefurile cu strategii de la Mesambria*

JOI, 8 aprilie 2021, ora 18.00

(www.zoom.com)

FACULTATEA DE
ISTORIE

UNIVERSITATEA
„ALEXANDRU IOAN CUZA”
din IAȘI

CENTRUL DE STUDII
CLASICE ȘI CREȘTINE

Centrul de Cercetări privind Elitele Sociale și Ideologia Puterii

ANUNȚĂ

Conferința online

***Byzantium and the Arabs in Struggle
for a Thalassocracy in the Eastern
Mediterranean (650s. – 740s.)***

Susținută de

D-I YANKO HRISTOV

profesor la South-West University „Neofit Rilski” Blagoevgrad, Bulgaria

Joi, 22 aprilie 2021, ora 12.00

www.zoom.com

Meeting ID: 811 6673 0759

Passcode: 830662

UNIVERSITATEA
„ALEXANDRU IOAN CUZA“
din IAȘI

SOCIETATEA DE STUDII CLASICE
DIN ROMÂNIA – FILIALA IAȘI

FACULTATEA DE
ISTORIE

CENTRUL DE
STUDII CLASICE
ȘI CREȘTINE

FILOLOGIE
CLASICĂ (UAIC)

FACULTATEA
DE LITERE

A N U N Ț Ă

Sedință de comunicări online

(*Colloquium Antiquitatis*, ediția a III-a)

Prof. Marcello MARIN

(Professore emerito di Letteratura cristiana antica,
Università degli Studi di Foggia)

Leggere i testi cristiani oggi: ragioni, metodi e finalità

VINERI, 23 aprilie 2021, ora 17.00 (RO), 16.00 (IT)

(www.zoom.com)

SIMPOZIONUL NAȚIONAL STUDENȚESC COLLOQUIUM ANTIQUITATIS

Ediția a III-a Iași 23-24 aprilie 2021

Consilieri științifici

Historica

Prof. univ. dr. Nelu Zugravu

Philologica

Conf. univ. dr. Claudia Tărnăuceanu

Lector. univ. dr. Magda Mircea-Rowlett

Conf. univ. dr. Ana Maria Gînsac

Litteraria

Conf. univ. dr. Emanuela Ilie

Conf. univ. dr. Cristina Petraș

Philosophica

Prof. univ. dr. Ștefan Afloroaei

Theologica et philologica

Lector. univ. dr. Iulian Hrușcă

Conf. univ. dr. Roxana Curcă

Lector. univ. dr. Liviu Petcu

Lector. univ. dr. Constantin-Ionuț Mihai

Organizatori

Toma Gania

Claudiu George Dulgheru

Robert Dinică

23 aprilie

Deschiderea simpozionului

17.00-18.30

Cuvânt de deschidere

Prof. univ. dr. Alexandru Arnold Francisc Gafton

Decan al Facultății de Litere - Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Conf. univ. dr. Constantin-Iulian Damian

Prorector al Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Prof. univ. dr. Nelu Zugravu

Director al Centrului de Studii Clasice și Creștine

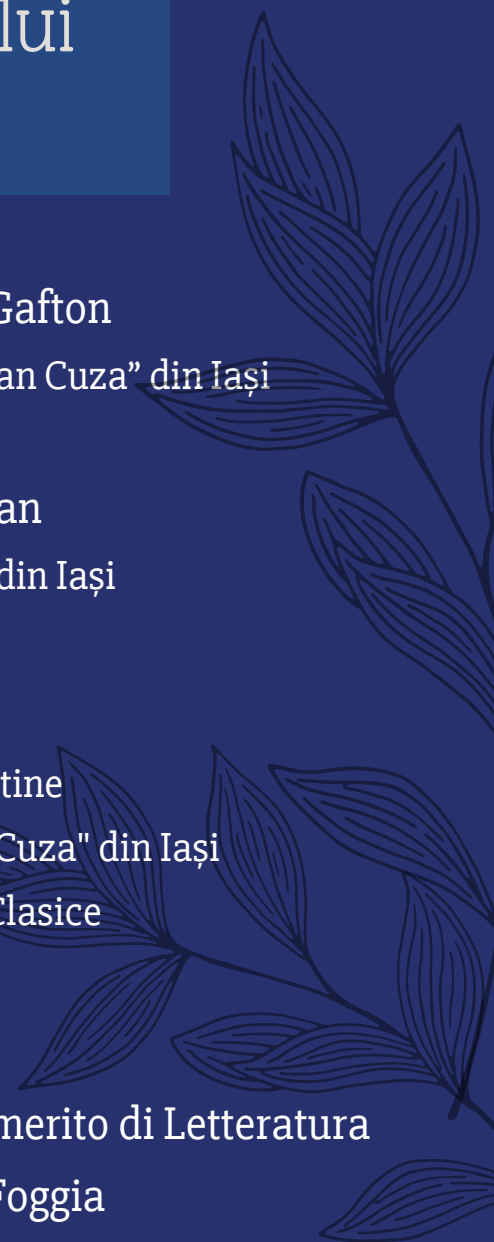
al Facultății de Istorie a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Președinte al Filialei Iași a Societății de Studii Clasice

Conferința în plen

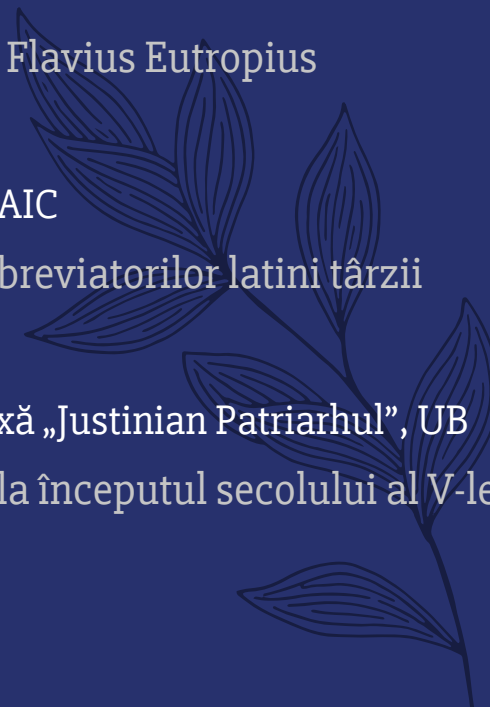
Keynote speaker: Prof. Dr. Marcello Marin, Professore emerito di Letteratura
cristiana antica, Università degli Studi di Foggia

Leggere i testi cristiani oggi: ragioni, metodi e finalità

- Mrd. Radu PENEA, Facultatea de Istorie, UB
Ciurma lui Pericle
- Drd. Ionuț HENS, Școala Sctorală „Isidor Todoran” - Facultatea de Teologie Ortodoxă, UBB
Alexandru cel Mare și întâlnirea Occidentului cu Orientul
- Drd. Flavian-Pavel CHILCOȘ, Facultatea de Istorie, UAIC
„Damnatio memoriae” a împăraților romani în secolele I-IV: procesiunea capului
- Drd. Claudiu-Costel LUCA, Facultatea de Istorie, UAIC
Continuitatea formelor de organizare politică în breviarul lui Flavius Eutropius
- Drd. Cozmin-Valerian BROȘTEANU, Facultatea de Istorie, UAIC
Aspecte morale ale crizei Imperiului Roman din perspectiva breviatorilor latini târzii
- Mrd. David-Gabriel CARPEN, Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul”, UB
Elenism și Creștinism : conviețuire sau conflict? Alexandria, la începutul secolului al V-lea

24 aprilie

PHILOSOPHICA // 09:00-10:15 // Moderator: Drd. Bogdan Guguianu

- Stud. Dumitru-Adrian CIUREA, Facultatea de Teologie Ortodoxă & Facultatea de Litere- Filologie Clasică, UBB

Influențe neoplatonice în tratatul „Despre numele divine”

- Stud. Vlad DOBOȘ, Facultatea de Teologie Ortodoxă, UVT

Artele liberale și paideia creștină

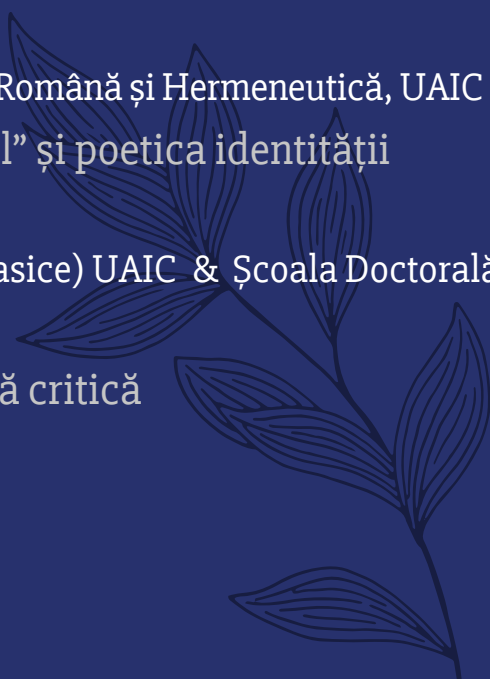
- Stud. Tudor JINGA, Facultatea de Științe Politice, Filosofie și Științe ale Comunicării, UVT

Iubirea erotică și instituția căsătoriei

- Mrd. Elena-Luiza ILIE, Facultatea de Litere - Masterul de Literatură Română și Hermeneutică, UAIC
Ovidiu, între două bătaii de suflet. „Dumnezeu s-a născut în exil” și poetica identității

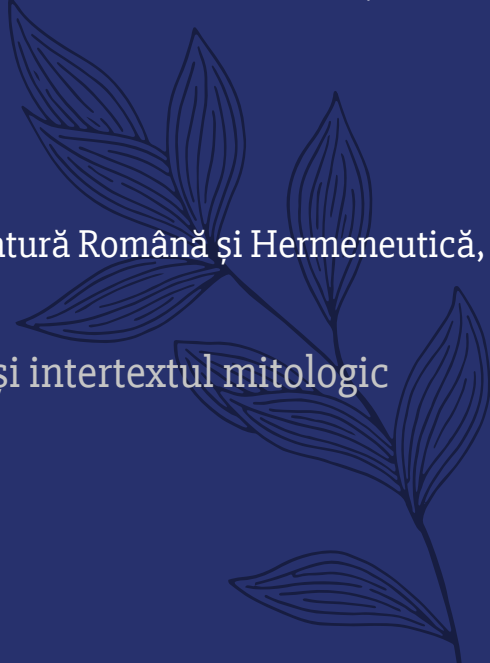
- Drd. Bogdan GUGUIANU, Limbi, literaturi și civilizații străine (Clasice) UAIC & Școala Doctorală de Filosofie și Științe Social-Politice UAIC

Scepticismul grec și influența filosofemelor orientale. O analiză critică

LITTERARIA // 10:30-11:45 // Moderator: Mrd. Alexandra Olteanu și Mrd. Robert Dinică

- Mrd. Andreea Ioana AELENEI, Facultatea de Litere-Master de Studii francofone, UAIC
Limba franceză în Africa Neagră: o moștenire indirectă a Antichității latine
 - Stud. Iulia NEDELCU, Facultatea de Litere - Limbă și Literatură Franceză-Italiană, UVT
Petrarca și poezii Pleiadei – despre moștenirea culturii antice în renașterea poeziei franceze
 - Mrd. Alexandra OLTEANU, Facultatea de Litere-Masterul de Literatură Română și Hermeneutică, UAIC
Dramaturgia eminesciană și reverberațiile tutelei clasicismului antic
 - Mrd. Cristina-Claudia CIOBOTARU, Facultatea de Litere - Masterul de Literatură Română și Hermeneutică, UAIC
Intertext mitologic în „Lacrima” de Victor Papilian
 - Mrd. Alexandra RUSCABU, Facultatea de Litere-Masterul de Literatură Română și Hermeneutică, UAIC
Călătoria către începuturi. Vindecătorul lui Sebastian A. Corn și intertextul mitologic
-

- Mrd. Lucian Constantin CIOHODARU, Comunicare și consiliere psihologică și spirituală, Facultatea de Teologie Ortodoxă, UAIC

Privind în oglindă: Înțeleptul din Antichitate și Sfântul

- Stud. Ilie RĂPCIANU, Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul”, UB
Iisus și Seneca față în față: o privire sinoptică asupra unei opere diverse
- Stud. Tiberiu Ionuț SUBAȘU, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea din Craiova
Teologi din Oltenia - traducători ai Sfinților Părinți și preocuparea lor pentru publicarea operelor patristice
- Stud. Mihai-Ionuț COANĂ, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea din Craiova
Prologul ioaneic în lumina culturii grecești și a teologiei ortodoxe
- Stud. Constantin-Cătălin IONAȘCU, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea din Craiova
Casa Cezarului și Biserica din Filipi
- Mrd. Iosif CĂMARĂ, Facultatea de Litere - Limbi, literaturi și civilizații străine (Clasice)
Cele mai vechi ediții românești ale Evangheliei: între greacă și slavonă
- Drd. Claudiu George DULGHERU, Scoala Doctorala de Studii Filologice, & Facultatea de Litere, Filologie clasică, UAIC
Filocalia ca moștenire spirituală a Antichității: Istoria unui concept

- Mrd. Iulia CALINIC, Facultatea de la Litere - Limbi, literaturi și civilizații străine (Clasice) UAIC
Valențe ale incoativului în „Confesiunile” Fericitului Augustin

- Stud. Toma GANIA, Facultatea de Litere - Filologie Clasică & Facultatea de Teologie Ortodoxă, UAIC

Origini asupra noțiunii de psyche și conceptele de incorporalitate și imaterialitate la Homer, Orfici, Heraclit și Pitagora. Viața de apoi în Antichitate

- Mrd. Ilarion ARGATU, Facultatea de Litere - Limbi, literaturi și civilizații străine (Clasice) UAIC
πρόβατον și ἄμνός: echivalări inexplicabile în Isaia 53, 7

- Mrd. Robert DINICĂ, Facultatea de Litere - Limbi, literaturi și civilizații străine (Clasice) UAIC & Școala Doctorală Valahia - Facultatea de Istorie
Imago Alexandri în sursele latine

- Stud. Dimitrie DALIDIS, Facultatea de Litere - Filologie Clasică & Facultatea de Teologie Ortodoxă, UAIC
Biblioteca din Alexandria: de la o ambiție națională la un meleag al vindecării sufletului

- Mrd. Cristina MĂNUȚĂ, Facultatea de Litere - Masterul de Literatură Română și Hermeneutică, UAIC
Necesitatea retraducerii textelor antichității

Concluzii și perspective

UNIVERSITATEA
„ALEXANDRU IOAN CUZA”
din IAȘI

UNIVERSITÀ
DEGLI STUDI DI BARI
ALDO MORO

CENTRUL DE STUDII
CLASICE ȘI CREȘTINE

FACULTATEA DE
ISTORIE

DIPARTIMENTO DI STUDI
UMANISTICI (DISUM)

A N U N Ț Ă

Sedință de comunicări online
(susținere teză de doctorat în cotutelă)

Laura MARZO

(Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași /
Università degli Studi di Bari Aldo Moro)

*La concezione dell'Impero romano tra libido dominandi
e virtutes cristiane in Agostino*

SÂMBĂȚĂ, 24 aprilie 2021, ora 9.00 (RO), 8.00 (IT)
(www.webex.com)

FACULTATEA DE
ISTORIE

UNIVERSITATEA
„ALEXANDRU IOAN CUZA”
din IAȘI

CENTRUL DE STUDII
CLASICE ȘI CREȘTINE

A N U N Ţ Ă

Sedință de comunicări online
(susținere teză de doctorat)

Federica CALABRESE

(Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași)

Il sito di Glastonbury: fonti letterarie e indagini archeologiche sul primo complesso cristiano di Britannia

SÂMBĂȚĂ, 24 aprilie 2021, ora 12.00 (RO), 11.00 (IT)
(www.webex.com)

Școala de Studii Avansate / Scuola di Alti Studi

STUDIA CLASSICA ET CHRISTIANA IASSIENSIA IV

Istoriografia antică târzie și patristică
Storiografia tardoantica e patristica

Iași, 24–25 mai/maggio 2021

online

[www.webex.com]

ORGANIZATOR

Prof. univ. dr. Nelu ZUGRAVU

Directorul Centrului de Studii Clasice și Creștine,
Facultatea de Istorie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

PROGRAM / PROGRAMMA

24 mai / maggio 2021

8.45-11.00

Moderator / Moderatore:

Nelu ZUGRAVU

8.45-9.00: Cuvânt de deschidere / Saluti

9.00-10.00: Comunicare inaugurală/ Relazione inaugurale:

Maria VERONESE (Dipartimento di Scienze Storiche, Geografiche e dell'Antichità, Università degli Studi di Padova), *La storiografia ecclesiastica da Eusebio di Cesarea a Rufino di Aquileia*

10.00-10.30: Immacolata AULISA (Dipartimento di Studi Umanistici, Università degli Studi di Bari Aldo Moro), *La Historia ecclesiastica di Eusebio di Cesarea e la teologia della storia*

10.30-11.00: Celeste Caterina BERARDI (Dipartimento di Studi Umanistici, Università degli Studi di Foggia), *La pacificazione dei barbari nelle Historiae adversus paganos di Orosio*

11.00-11.30: Pauză / Pausa

11.30-12.30

Moderator / Moderatore:

Florin CRÎȘMĂREANU

11.30-12.00: Constantin-Ionuț MIHAI (Institutul de Cercetări Interdisciplinare, Departamentul Științe Socio-Umane, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), *Pagan Students in Christian Schools: Origen and His Circle in Alexandria and Caesarea of Palestine*

12.00-12.30: Andra JUGĂNARU (Aristotle University of Thessaloniki), *The Cappadocian Fathers' Letters as Sources of the Confrontations in the "Ecclesiastical Arena" of the Second Half of the Fourth Century*

12.30-16.00: Pauză / Pausa

16.00-17.30

Moderator / Moderatore:

Constantin-Ionuț MIHAI

16.00-16.30: Policarp PÎRVULOIU (Editura Humanitas, București), *Între Ierusalim și Babilon. Metamorfoze ale Cetății eterne în opera lui Ieronim de Stridon*

16.30-17.00: Pr. Fabian DOBOȘ (Facultatea de Teologie Catolică, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), *Augustin: al doilea Atanasie al Antichității creștine*

17.00-17.30: Florin CRÎȘMĂREANU (Centrul de Studii Clasice și Creștine, Facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), *Heraclius și Martina. O „căsătorie nedemnă”?*

17.30-18.00: Pauză / Pausa

18.00-19.00

Moderator / Moderatore:

Policarp PÎRVULOIU

18.00-18.30: Ștefan NUICĂ (Facultatea de Teologie, Universitatea din București), *Cunoaștere filozofică și cunoaștere teologică în gândirea Sf. Maxim Mărturisitorul*

18.30-19.00: Marjan ALEKSIC (Facultad de Sagrada Teologia, Unicervantes, Bogotá, Columbia), *Los temas escatológicos en la predicación de san Agustín*

25 mai / maggio 2021

9.00-10.30

Moderator / Moderatore:

Pr. Fabian DOBOȘ

9.00-9.30: Flori BOHÎLȚEA MIHUȚ (Facultatea de Istorie, Universitatea din București), *Valorizări ale operei sallustiene în De Ciuitate Dei*

9.30-10.00: Ilarion ARGATU (Departamentul pentru Valorizarea Tezaurului Patristic, Mitropolia Moldovei și Bucovinei), *Elemente de istoriografie britanică în Vita Cuthberti*

10.00-10.30: Ecaterina LUNG (Facultatea de Istorie, Universitatea din București), *Narrative sources from Late Antiquity and the early Middle Ages between history and ideology*

10.30-11.00: Pauză / Pausa

11.00-13.00

Moderator / Moderatore:

Flori BOHÎLȚEA MIHUȚ

11.00-11.30: Pavel-Flavian CHILCOȘ (Centrul de Studii Clasice și Creștine, Facultatea de Istorie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), *Vexațiuni post mortem asupra trupurilor împăraților în scrieri istoriografice și patristice*

11.30-12.00: Valerian-Cozmin BROȘTEANU (Centrul de Studii Clasice și Creștine, Facultatea de Istorie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), *Terminologia dezordinii politice și sociale de la mijlocul veacului al III-lea în surse istoriografice târzii*

12.00-12.30: Nelu ZUGRAVU (Centrul de Studii Clasice și Creștine, Facultatea de Istorie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), *„Nomi parlanti”: nomina, cognomina și signa în scrieri istoriografice și patristice*

12.30-13.00: Concluzii

PARTICIPANȚI / PARTECIPANTI

1. Marjan ALEKSIC, prof. asoc. dr., Facultad de Sagrađa Teologia, Unicervantes, Bogotá, Columbia
2. Ilarion ARGATU, dr., Departamentul pentru Valorizarea Tezaurului Patristic, Mitropolia Moldovei și Bucovinei
3. Immacolata AULISA, prof.ssa assoc., Dipartimento di Studi Umanistici, Università degli Studi di Bari Aldo Moro
4. Celeste Caterina BERARDI, dott.ssa ricercatrice, Dipartimento di Studi Umanistici, Università degli Studi di Foggia
5. Flori BOHÎLȚEA MIHUȚ, conf. univ. dr., Facultatea de Istorie, Universitatea din București
6. Valerian-Cozmin BROȘTEANU, drd., Centrul de Studii Clasice și Creștine, Facultatea de Istorie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
7. Pavel-Flavian CHILCOȘ, drd., Centrul de Studii Clasice și Creștine, Facultatea de Istorie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
8. Florin CRÎȘMĂREANU, cerc. șt. dr., Centrul de Studii Clasice și Creștine, Facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
9. Pr. Fabian DOBOȘ, conf. univ. dr., Facultatea de Teologie Catolică, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
10. Andra JUGĂNARU, dr., Aristotle University of Thessaloniki
11. Ecaterina LUNG, prof. univ. dr., Facultatea de Istorie, Universitatea din București
12. Constantin-Ionuț MIHAI, dr., Institutul de Cercetări Interdisciplinare, Departamentul Științe Socio-Umane, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
13. Ștefan NUICĂ, drd., Facultatea de Teologie, Universitatea din București
14. Policarp PÎRVULOIU, dr., Editura Humanitas, București
15. Maria VERONESE, prof.ssa ord., Dipartimento di Scienze Storiche, Geografiche e dell'Antichità, Università degli Studi di Padova
16. Nelu ZUGRAVU, prof. univ. dr., Centrul de Studii Clasice și Creștine, Facultatea de Istorie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

UNIVERSITATEA
„ALEXANDRU IOAN CUZA”
din IAȘI

CENTRUL DE STUDII
CLASICE ȘI CREȘTINE

FACULTATEA DE
ISTORIE

CENTRUL DE CERCETARE
ARHEOINVEST

A N U N Ț Ă

Sedință de comunicări online

Dr. Dan MATEI
(Muzeul de Istorie Turda)

*Viața în castrele Daciei în epoca „anarhiei militare”
(235 – evacuarea aureliană)*

VINERI, 25 iunie 2021, ora 18.00
(www.webex.com)

FACULTATEA DE
ISTORIE

UNIVERSITATEA
„ALEXANDRU IOAN CUZA”
din IAȘI

CENTRUL DE STUDII
CLASICE ȘI CREȘTINE

A N U N Ţ Ă

Sedință de comunicări online
(referat de doctorat)

Drd. Pavel-Flavian CHILCOȘ
(Facultatea de Istorie,
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași)

Damnatio memoriae – direcții de cercetare și conceptul

LUNI, 26 iulie 2021, ora 10.00
(www.webex.com)

FACULTATEA DE
ISTORIE

UNIVERSITATEA
„ALEXANDRU IOAN CUZA”
din IAȘI

CENTRUL DE STUDII
CLASICE ȘI CREȘTINE

A N U N Ţ Ă

Sedință de comunicări online
(referate de doctorat)

Drd. Valerian-Cozmin BROȘTEANU (Facultatea de Istorie), *Conținutul crizei Imperiului roman de la mijlocul veacului al III-lea în breviatorii latini din secolul al IV-lea*

Drd. Claudiu-Costel LUCA (Facultatea de Istorie), *Cronologia istoriei Romei în breviariile latine târzii*

JOI, 5 august 2021, ora 9.00
(www.webex.com)

FACULTATEA
DE ISTORIE

CENTRUL DE STUDII
CLASICE ȘI CREȘTINE

UNIVERSITATEA
„ALEXANDRU IOAN CUZA”
DIN IAȘI

ȘCOALA DOCTORALĂ DE ISTORIE

CENTRUL DE CERCETĂRI PRIVIND
ELITELE SOCIALE ȘI IDEOLOGIA PUTERII

ȘCOALA DE STUDII AVANSATE

~

SCHOOL OF ADVANCED STUDIES

Colloquia Classica et Medioevalia Iassiensia I

Modele de principii – principii model

~

Ideal Rulership – Ideal Rulers

Iași, 5-7 noiembrie 2021 / November, 5th-7th, 2021
(online www.zoom.com)

Organizatori / Advisory Board

Roxana-Gabriela CURCĂ, Maria Magdalena SZÉKELY,
Liviu PILAT, Nelu ZUGRAVU

Proiect extracurricular al Ministerului Educației și Cercetării

SESIUNEA ȘTIINȚIFICĂ A ȘCOLII DE STUDII AVANSATE /
SCIENTIFIC SESSION OF THE SCHOOL OF ADVANCED STUDIES
Colloquia Classica et Medioevalia Iassiensia I
(Modele de principii – principii model / Ideal Rulership – Ideal Rulers)
Iași, 5-7 noiembrie 2021 / November 5th-7th, 2021
(online www.zoom.com)

5 noiembrie / November, 5th

Moderator / Chair:

Nelu ZUGRAVU

<https://us02web.zoom.us/j/81282041946?pwd=M3lHVU9Ta2l6WVdGUFRtU2ZEdE10Zz09>

Meeting ID: 812 8204 1946 Passcode: 583974

13.45-14.00: ***Cuvânt de salut / Greetings***

Lucrețiu-Ion BÎRLIBA, Decanul Facultății de Istorie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași / Dean of the Faculty of History, “Alexandru Ioan Cuza” University of Iași

Liviu PILAT, Directorul Școlii Doctorale de Istorie, Directorul Centrului de Cercetări privind Elitele Sociale și Ideologia Puterii, Facultatea de Istorie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași / Director of the Doctoral School of History, Director of the Research Center on Social Elites and the Ideology of Power, Faculty of History, “Alexandru Ioan Cuza” University of Iași

14.00-14.30: Antonella TEDESCHI (Foggia), ***Il modello ciceroniano di princeps nella pro Marcello***

14.30-15.00: Adrian George DUMITRU (București), ***Demetrios via Plutarh – principe sau / și antiprincipe?***

15.00-15.30: Discuții / Roundtable Discussion

15.30-16.00: Pauză / Coffee Break

Moderator / Chair:

Nelu ZUGRAVU

<https://us02web.zoom.us/j/83221139510?pwd=MXBrQmtvQzJPUWpvMjNQdEVLY01tUT09>

Meeting ID: 832 2113 9510 Passcode: 080816

16.00-16.30: Roxana-Gabriela CURCĂ (Iași), ***Intitulatio imperială în epigrafele din Scythia Minor (sec. V-VI)***

16.30-17.00: Marilena CASELLA (Messina), ***Elogio delle virtù nell'immagine politica di Giuliano in Libanio***

17.00-17.30: Discuții / Roundtable Discussion

17.30-18.00: Pauză / Coffee Break

Moderator / Chair:

Roxana-Gabriela CURCĂ

<https://us02web.zoom.us/j/84368320485?pwd=SUwxTnNyTHFCeINySDk2UHJoNHEwdz09>

Meeting ID: 843 6832 0485 Passcode: 450145

18.00-18.30: Antonella BRUZZONE (Sassari), **In te mundi amor consonat. Aezio paradigma di virtù in Merobaude**

18.30-19.00: Moisés ANTIQUEIRA (Cascavel), **Galerius "imitator Alexandri" as a model for the Theodosian dynasty in the Epitome de Caesaribus**

19.00-19.30: M.a Pilar GONZÁLEZ-CONDE PUENTE (Alicante), **L'image épigraphique et numismatique d'Hadrien en Espagne: rapports avec le contexte général de l'Empire**

19.30-20.00: Discuții / Roundtable Discussion

6 noiembrie / November, 6th

Moderator / Chair:

Lucrețiu-Ion BÎRLIBA

<https://us02web.zoom.us/j/88091040489?pwd=UW1ONnVhOW5DdVoyTDkrV1RIRU9nQT09>

Meeting ID: 880 9104 0489 Passcode: 679654

9.00-9.30: Alice BORGNA (Vercelli), **Lo statista nell'opera Storie Filippiche di Giustino**

9.30-10.00: Nelu ZUGRAVU (Iași), **veterum principum exempla superare: un motiv retoric și ideologic în epigrafia și istoriografia latină târzie**

10.00-10.30: Discuții / Roundtable Discussion

10.30-11.00: Pauză / Coffee Break

Moderator / Chair:

Maria Magdalena SZÉKELY

<https://us02web.zoom.us/j/84145889931?pwd=Z21yeFJoQ3FtcllSSVFZMzZVb0dLdz09>

Meeting ID: 841 4588 9931 Passcode: 315064

11.00-11.30: Simona NICOLAE (București), **Creștinism imperial și tradiție filosofică păgână în scrierile morale din epoca Paleologilor. Cydones, Plethon și Manuel Paleologul**

11.30-12.00: Protos. Dosoftei DIJMĂRESCU (Mănăstirea Putna), **Smerenia bunului suveran – virtute fundamentală și necesară**

12.00-12.30: Discuții / Roundtable Discussion

12.30-15.00: Pauză / Lunch Break

Moderator / Chair:

Liviu PILAT

<https://us02web.zoom.us/j/83120802981?pwd=K1pRYkIxTXltMkpIcmVTbE5ZTWJqZz09>

Meeting ID: 831 2080 2981 Passcode: 503880

15.00-15.30: Liviu CÎMPEANU (Sibiu), **Iancu de Hunedoara, un principe ideal? Reflecții asupra includerii sale în panteonul suveranilor Ungariei**

15.30-16.00: Ovidiu CRISTEA (București), **Uzurpatori și principii ideali**

16.00-16.30: Discuții / Roundtable Discussion

16.30-17.00: Pauză / Coffee Break

Moderator / Chair:

Ovidiu CRISTEA

<https://us02web.zoom.us/j/85907775062?pwd=WDhmUEgxZWxsSEFPZVlmQStuYTFmQT09>

Meeting ID: 859 0777 5062 Passcode: 984994

17.30-18.00: Liviu PILAT (Iași), ***Tiranul moldovean între gândirea renascentistă și dominația otomană***

18.00-18.30: Maria Magdalena SZÉKELY (Iași), ***A fi un domn bun în Țările Române***

18.30-19.00: Discuții / Roundtable Discussion

7 noiembrie / November, 7th

Moderator / Chair:

Radu G. PĂUN

<https://us02web.zoom.us/j/85294119543?pwd=KzNuNWlESGFsalp5R0xFME5uN1dNQOT09>

Meeting ID: 852 9411 9543 Passcode: 606458

9.00-9.30: Marian COMAN (București), ***Legitimitatea principelui. Semnele corporale și pretendența la tronul Țării Românești (secolul al XVI-lea)***

9.30-10.00: Ovidiu OLAR (București), ***Elemente de retorică vizuală în documente valahe de epocă fanariotă: Dreptatea***

10.00-10.30: Discuții / Roundtable Discussion

10.30-11.00: Pauză / Coffee Break

Moderator / Chair:

Maria Magdalena SZÉKELY

<https://us02web.zoom.us/j/81260973083?pwd=SnpsbnhqZWl3cXNSaStQekc4K25tUT09>

Meeting ID: 812 6097 3083 Passcode: 784610

11.00-11.30: Radu G. PĂUN (Paris), ***În urma Domnului. Domnia și cartea tipărită în Țara Românească (secolele al XVI-lea – al XVII-lea)***

11.30-12.00: Bogdan CREȚU (Iași), ***Figuri de principii în literatura română***

12.00-12.30: Discuții / Roundtable Discussion

12.30: Concluzii / Concluding Discussion

Participanți / Participants

Moisés ANTIQUEIRA, Universidade Estadual do Oeste do Paraná, Cascavel, Brazil;

moises.antiqueira@unioeste.br

Alice BORGNA, Dipartimento di Studi Umanistici, Università degli Studi del Piemonte Orientale

“Amadeo Avogadro”, Vercelli, Italia; alice.borgna@uniupo.it

Antonella BRUZZONE, Dipartimento di Storia, Scienze dell’Uomo e della Formazione, Univer-

sità degli Studi di Sassari, Italia; bruzzone@uniss.it

Marilena CASELLA, Dipartimento di Civiltà Antiche e Moderne, Università degli Studi di Mes-

sina, Italia; marilena.casella@unime.it

Liviu CÎMPEANU, Institutul de Științe Socio-Umane, Sibiu; liviucimpeanu@yahoo.com

Marian COMAN, Institutul de Istorie „N. Iorga”, București; commarian@gmail.com

Bogdan CREȚU, Facultatea de Litere, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași;

bogdancretu1978@gmail.com

Ovidiu CRISTEA, Institutul de Istorie „N. Iorga”, București; cristeano@gmail.com

Roxana-Gabriela CURCĂ, Facultatea de Istorie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași;

roxanigabriela@yahoo.com

Protos. Dosoftei DIJMĂRESCU, Centrul de Cercetare și Documentare „Ștefan cel Mare”, Mănăs-

tirea Putna; pdosofteiputna@gmail.com

Adrian George DUMITRU, Muzeul de Geologie, Universitatea din București;

seleukosnikator@yahoo.com

M.a Pilar GONZÁLEZ-CONDE PUENTE, Departamento de Prehistoria, Arqueología, Historia

Antigua, Filología Griega y Filología Latina, Área de Historia Antigua, Universidad de

Alicante, España; pilar.gonzalez@ua.es

Simona NICOLAE, Facultatea de Limbi Străine, Universitatea din București/ Institutul de Studii

Sud-Est Europene, Academia Română; snicolaem@yahoo.com

Ovidiu OLAR, Institutul de Istorie „N. Iorga”, București; ovidiuolar@gmail.com

Radu G. PĂUN, Centre d’Études des Mondes Russe, Caucasiens et Centre-Européen, Paris;

radupaun@hotmail.com

Liviu PILAT, Centrul de Cercetări privind Elitele Sociale și Ideologia Puterii, Facultatea de Istorie,

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași; liviu.pilat@gmail.com

Maria Magdalena SZÉKELY, Facultatea de Istorie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din

Iași; magdaszekely@yahoo.fr

Antonella TEDESCHI, Dipartimento di Studi Umanistici, Università degli Studi di Foggia, Italia;
antonella.tedeschi@unifg.it

Nelu ZUGRAVU, Centrul de Studii Clasice și Creștine, Facultatea de Istorie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași; nelu@uaic.ro

<http://filologieclasica.ro/ro/>
<https://www.facebook.com/Limbi.Clasice.Al.I.Cuza/>

SOCIETATEA DE STUDII CLASICE,
FILIALA IAȘI

UNIVERSITATEA
„ALEXANDRU IOAN CUZA”
DIN IAȘI

FACULTATEA DE LITERE
DEPARTAMENTUL DE LIMBI
ȘI LITERATURI STRĂINE

SIMPOZIONUL
NAȚIONAL

*Antichitatea și
moștenirea ei spirituală*

Ediția a XVII-a

*Zilele
Universității*

Organizatori

Claudia Tărnăuceanu
Ana-Maria Gînsac
Constantin-Ionuț Mihai
Iulian Hrușcă

IAȘI, via ZOOM
12-13 noiembrie 2021

Vineri, 12 noiembrie

12.00-14.00

Specula antiquitatis

Moderator: Emanuela Ilie

Marcela CIO RTEA, „Atrizii” lui Victor Eftimiu, după

Homer și tragicii greci

Silviu GONGONEA, Recurențe ideatice și discursive ale

Antichității în opera lui L. M. Arcade

Emanuela ILIE, O nouă „artă a fugii”? Exilul și
(im)posibila eliberare

Mihaela LUPU, La néologie interne à l'heure de la
pandémie: le cas de la langue française

15.00-16.30

Philosophica et Theologica

Moderator: Constantin-Ionuț Mihai

Bogdan GUGUIANU, Dihotomizarea canonică a
scepticismului filosofic. O analiză critică

Constantin-Ionuț MIHAI, Portretul filosofului în
dialogurile platoniciene: de la critică la elogi
(UEFISCDI, cod PN-III-P1-1.1-PD-2019-0519)

Bogdan NECULAU, Dascălul și relația cu discipolii
săi în Grecia antică și în perioada creștinismului
primar. Particularități, evoluții, regăsiri actuale

Vineri, 12 noiembrie

16.45-18.45

Historica et Litteraria

Moderator: Nelu Zugravu

Mihai BALTAG, Imaginea Romei în De rebus

Liviu PETCU, Stilul elevat al Confessiones. Imaginaria
augustiniană și ocurența comparațiilor

Iulian HRUȘCĂ, Antropologia modernă și „antropo-
logia” romană: casus disputationis

Nelu ZUGRAVU, Homo antiquus «aggressivus»?
Științele socio-politice și studiul violenței în Anti-
chitate

Sâmbătă, 13 noiembrie

9.00-10.30

Biblica et Philologica

Moderator: Ana-Maria Gînsac

Ana-Maria GÎNSAC, Editarea comparativă a Psaltirilor
românești din secolul al XVI-lea: stadiu, perspective
(UEFISCDI, cod PN-III-P4-ID-PCE-2020-2939)

Iosif CAMARĂ, Rom. lîngoare (< lat. languorem) în
cele mai vechi texte românești (UEFISCDI, cod PN-
III-P4-ID-PCE-2020-2939)

Mirela AVERIKIOU, Ioan Caragiani, traducător de
folclor neogrecesc în limba română

Sâmbătă, 13 noiembrie

10.30-11.45

Hortamen ad legendum

Moderator: Claudia Tărnăuceanu

Nelu ZUGRAVU: Tacito, *Germania*, saggio introduttivo,
nuova edizione e note a cura di Sergio Audano,
testo latino a fronte, Santarcangelo di Romagna,
Rusconi Libri, 2020

Nelu ZUGRAVU: Aurelius Victor, *Historiae abbrevi-
atae*, ediert, übersetzt und kommentiert von Mehran
A. Nickbakht und Carlo Scardino, Paderborn, Brill-
Ferdinand Schöningh, 2021

Cozmin-Valerian BROȘTEANU: John D. Grainger,
The Roman Imperial Succession, South
Yorkshire, Pend & Sword Military, 2020

Adrian JICU, Verba volant, scripta manent? (*Surse și
valori ale educației. Perspective pluridisciplinare*,
coord. Emanuela Ilie și Claudia Tărnăuceanu, Iași,
Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2021)

Claudia TĂRNĂUCEANU: Cicerone, *Catilinari*, Saggio
introduttivo, nuova traduzione e note a cura di
Antonella Tedeschi, Santarcangelo di Romagna,
Rusconi Libri, 2021

Tradizione e innovazione tra antichità classica e cristianesimo

13 dicembre

Presiede Piero TOTARO

15.30-16.00 Saluti

Stefano BRONZINI, Rettore Università degli Studi di Bari Aldo Moro

Paolo PONZIO, Direttore Dipartimento di Ricerca e Innovazione Umanistica, Università degli Studi di Bari Aldo Moro

Lucrețiu Ioan BÎRLIBA, Preside Facoltà di Storia, Università "Alexandru Ioan Cuza" di Iași

Nicolae URSULESCU, Università "Alexandru Ioan Cuza" di Iași

16.00-16.30 Luigi PIACENTE, Università degli Studi di Bari Aldo Moro, *Introduzione ai lavori: a trent'anni dalla convenzione Bari-Iași*

16.30-17.00 Intervallo

Presiede Luigi PIACENTE17.00-17.30 Ioana COSTA, Università di Bucarest, *Marcus Aurelius: cosmopolitan perspectives*17.30-18.00 Anna Maria LIBERATI, Museo della Civiltà Romana, *L' "Ara Pacis Nova" in un discorso tenuto dal Cardinale Arcivescovo di Milano il 26 febbraio 1937-XV*

18.00-18.30 Discussione

14 dicembre

Presiede Immacolata AULISA9.00-9.30 Onofrio VOX, Università del Salento, *Esiodo in due carmi di Gregorio di Nazianzo (2.1.41, 15-7 e 2.2.7, 241-2) e nei suoi commentatori antichi*9.30-10.00 Piero TOTARO, Università degli Studi di Bari Aldo Moro, *Epifania di Dioniso, tra esodo delle Baccanti di Euripide e Christus Patiens*

10.00-10.30 Discussione

10.30-11.00 Intervallo

Presiede Nelu ZUGRAVU11.00-11.30 Patrizia MASCOLI, Università degli Studi di Bari Aldo Moro, *Le lettere di raccomandazione in Sidonio Apollinare*11.30-12.00 Alessandro LAGIOIA, Università degli Studi di Bari Aldo Moro, *Pratiche librerie e slittamenti semantici della terminologia relativa nella letteratura latina tardoantica*12.00-12.30 Claudia TĂRNĂUCEANU, Università "Alexandru Ioan Cuza" di Iași, *Aspects stylistiques et syntaxiques dans Iulii Obsequentis Prodigiorum Liber: modèles classiques et innovations tardives*

12.30-13.00 Discussione

13.00-15.00 Intervallo

Presiede Alessandro LAGIOIA15.00-15.30 Giovanni NIGRO, Università degli Studi di Bari Aldo Moro, *Le epistulae commendaticiae in Basilio di Cesarea fra tradizione e innovazione*15.30-16.00 Immacolata AULISA, Università degli Studi di Bari Aldo Moro, *Rischi della navigazione, misure preventive, riti propiziatori tra antichità e medioevo*

16.00-16.30 Discussione

16.30-17.00 Intervallo

Presiede Giovanni NIGRO17.00-17.30 Nelu ZUGRAVU, Università "Alexandru Ioan Cuza" di Iași, *Idee politiche negli epitomatori latini tra IV e V secolo*17.30-18.00 Simona NICOLAE, Università di Bucarest, *Marc Aurèle : penser la liberté dans le sillage de la philosophie païenne, à l'avènement du Christianisme*18.00-18.30 Constantin-Ionuț MIHAL, Università "Alexandru Ioan Cuza" di Iași, *Philosophical topoi and rhetorical strategies in Galen's treatise De indolentia*

18.30-19.00 Discussione

15 dicembre

Presiede Simona NICOLAE9.00-9.30 Pavel-Flavian CHILCOȘ, Università "Alexandru Ioan Cuza" di Iași, *Abolitio memoriae in Late Antiquity: continuity and discontinuity*9.30-10.00 Ilarion ARGATU, La Chiesa Metropolitana della Moldavia e della Bucovina, *Stoic influence on Christian thought: Epictetus and the Life of St. Cyril Philoteos*

10.00-10.30 Discussione

10.30-11.00 Intervallo

Presiede Liviu PILAT11.00-11.30 Ioan-Augustin GURIȚĂ, Università "Alexandru Ioan Cuza" di Iași, *Inter regulam doctrinae et acceptationem: the Fidelity of the Church to the Prince in the Second Half of the 16th Century Moldavia*11.30-12.00 Daniel NIȚĂ-DANIELESCU, Università "Alexandru Ioan Cuza" di Iași, *Some Thoughts on the Relevance of the Translation of Theodoret of Cyrus' Church History by Metropolitan Veniamin Costachi*

12.00-12.30 Discussione

Bari-Iași
13-15 dicembre 2021

Evento online

Piattaforma TEAMS

Codice Team: 19yzds9

Codice Urly: url.it/3gpbk**Direzione scientifica**

Piero Totaro, Immacolata Aulisa, Nelu Zugravu

Segreteria organizzativa

Michele Laricchia, Pietro Berardi, Giovanni Brescia, Raffaella M. Melilli

Info: nelu@uaic.ro - pietro.totaro@uniba.it - immacolata.aulisa@uniba.it

Grafica Maria Martinelli